

คน เครื่องมือ ประเมินผล สิ่งที่ต้องสร้างในระบบบริการตรวจคัดกรอง การได้ยินในการกแรกเกิด

Highlight

- การได้ยินเป็นพื้นฐานสำคัญของการพูดและพัฒนาการทางภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงอายุ 3 ปีแรกของชีวิต หากเด็กมีความผิดปกติทางการได้ยินจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านการพูดและภาษา รวมถึงการเข้าสังคม การเรียน ภาวะจิตใจ ความจำ พฤติกรรม อารมณ์
- การสร้างระบบการตรวจคัดกรองการได้ยินให้เกิดขึ้นจะยิ่งต้องให้ความสำคัญกับการผลิตและกระจายบุคลากรด้านเวชศาสตร์การสื่อความหมายและเครื่องมือไปยังโรงพยาบาล จัดระบบบันทึกข้อมูลและการรายงานผล และกำหนดให้การคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิดทุกคนเป็นนโยบายหลักของประเทศ
- ปัจจุบัน การตรวจคัดกรองด้านการได้ยินยังไม่ได้อยู่ในสิทธิประโยชน์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ที่สามารถเบิกจ่ายค่าชดเชยบริการแบบแยกต่างหากได้ ทำให้ระบบการคัดกรองการได้ยินไม่ครอบคลุมเด็กทุกคนที่เกิดมา ส่งผลให้มีเด็กส่วนหนึ่งที่มีปัญหาทางการได้ยินโดยกำเนิด ถูกตรวจพบล่าช้า และนำไปสู่การแก้ไข/ รักษาที่ไม่ทันการณ์

นักแก้ไขการได้ยิน

(Audiologist)

มีจำนวนทั้งหมด **203 คน**

เฉพาะ
ปริญญาโท **80 คน***

*นักแก้ไขการได้ยินที่สามารถให้บริการตรวจวินิจฉัย
ในเด็กได้ ตามคำแนะนำการคัดกรองการได้ยิน
ในทารกแรกเกิดของประเทศไทย

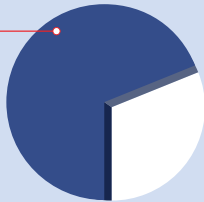
นักแก้ไขการพูด

(Speech-Language pathologist)

มีจำนวนทั้งหมด

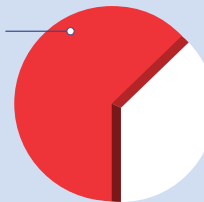
175 คน

ร้อยละ 69
อยู่ในโรงพยาบาลภาครัฐ
กระจายตัวอยู่ใน
49 จังหวัด
ทั่วประเทศไทย
จังหวัดละประมาณ **1-2 คน**

กรุงเทพมหานคร
มีนักแก้ไขการได้ยินมากที่สุด
จำนวน 119 คน
อันดับ 2 ขอนแก่น 8 คน
อันดับ 3 สงขลา 7 คน
อันดับ 4 เชียงใหม่ 5 คน

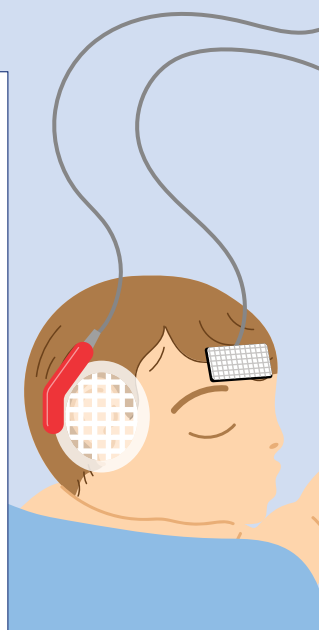
ร้อยละ 63
อยู่ในโรงพยาบาลภาครัฐ
กระจายตัวอยู่ใน
27 จังหวัด
ทั่วประเทศไทย
จังหวัดละประมาณ **1-2 คน**

กรุงเทพมหานคร
มีนักแก้ไขการพูดมากที่สุด
จำนวน 97 คน
อันดับ 2 เชียงใหม่
และนนทบุรี **10 คน**
อันดับ 3 สมุทรปราการ **8 คน**

ข้อค้นพบจากงานวิจัย

- ปัจจุบัน ประเทศไทยมีระบบการให้บริการตรวจคัดกรองเฉพาะทารกกลุ่มเสี่ยง ขณะที่ระบบการตรวจคัดกรองทารกแรกเกิดทุกคนมีให้บริการในบางพื้นที่เท่านั้น ทำให้เด็กบางคนเข้าสู่ระบบการรักษาไม่ทัน และกลายเป็นผู้พิการด้านการได้ยิน
- การให้บริการการตรวจคัดกรองการได้ยินให้ครอบคลุมเด็กทุกรายเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย ทั้งแผนกกุมารเวช (เด็กปกติและห้องเด็กป่วยวิกฤติหรือ NICU) แผนกโสต ศอ นาสิก และห้องคลอด จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกแผนก และมีขั้นตอนการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน รวมถึงมีผู้ประสานงานหลักที่รับผิดชอบกำกับติดตามและประสานงาน
- เครื่องมือและบุคลากรโดยเฉพาะนักแก้ไขการได้ยินที่มีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับความต้องการเข้ารับบริการ
- ข้อจำกัดอื่นๆ ได้แก่ สถานที่ให้บริการไม่เหมาะสม การขาดการเข้ารับบริการอย่างต่อเนื่อง และระบบบันทึกข้อมูลที่ไม่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงกัน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1 กำหนดให้การคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิดทุกคน (Universal Newborn Hearing Screening) เป็นนโยบายหลักของประเทศ โดยให้อยู่ในแผนพัฒนาระบบสุขภาพ (service plan) ที่ครอบคลุมระบบการส่งต่อเพื่อตรวจคัดกรอง วินิจฉัย และรักษาฟื้นฟู การจัดสรรทรัพยากร และการติดตามประเมินผล

2 จัดทำแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านเวชศาสตร์การสื่อสารความหมาย (นักแก้ไขการได้ยินและนักแก้ไขการพูด) ในด้านการผลิต การพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง การกำหนดอัตรากำลัง และการกระจายตัวให้เหมาะสมในภาพรวมของประเทศ โดยให้มีการกระจายตัวของนักเวชศาสตร์การสื่อสารความหมายในทุกจังหวัด (ตำแหน่งละอย่างน้อย 1 คน ต่อจังหวัด)

3 จัดซื้อเครื่องมือสำหรับตรวจคัดกรองความผิดปกติทางการได้ยินให้ทุกโรงพยาบาลชุมชนที่มีการคลอด และจัดซื้อเครื่องมือสำหรับตรวจคัดกรองและวินิจฉัยความผิดปกติทางการได้ยินให้ทุกโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไปที่มีความสามารถในการตรวจ ทั้งนี้หากไม่สามารถจัดหาเครื่องมือสำหรับทุกโรงพยาบาลได้ควรประเมินความจำเป็นในการจัดหาเครื่องมือ โดยพิจารณาโรงพยาบาลชุมชนที่มีจำนวนการคลอดมากกว่า 30 รายต่อเดือน และทดแทนการขาดแคลนเครื่องมือด้วยการมีระบบการส่งต่อที่ชัดเจนและเอื้อต่อการเข้ารับบริการของผู้รับบริการ

4 จัดให้มีระบบการบันทึกข้อมูลและการรายงานผลเพื่อประเมินการเข้าถึงประสิทธิผลและผลลัพธ์ของบริการ โดยบูรณาการระบบการบันทึกข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับระบบการเบิกจ่ายค่าขาดเคยบริการ

เกี่ยวกับการศึกษา

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP) ได้รับมอบหมายจาก สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ให้ศึกษาการขยายบริการตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิดในประเทศไทย: ความเป็นไปได้ ต้นทุน และความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ โดยการศึกษาส่วนความเป็นไปได้ในการขยายบริการใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ทบทวนเอกสาร สัมภาษณ์เชิงลึก อภิปรายกลุ่ม รวมทั้งจัดประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565 เพื่อพิจารณาผลการศึกษาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้กำหนดนโยบายในการพัฒนาระบบบริการฯ ในระดับประเทศ

สแกน QR code เพื่อติดตามงานวิจัย

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการการศึกษาการขยายบริการตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิดในประเทศไทย: ความเป็นไปได้ ต้นทุน และความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

โดย ดนัย ชินคำ, ญญ.นิธิเจน กิตติบริษฏกุล, วิลาวรรณ ล้วนคงสมจิตร, ชนินดา เอกอัครรุ่งโรจน์, ณชวิศ กิตติบริษฏกุล, ดร. ญญ.ศรีเพ็ญ ดันติเวสส, ดร. ญญ.ปฤษฐพร กิ่งแก้ว, นพ.พิทยาพล ปิตรีวัชชัย และศ. พญ.ขวัญกาน ยิ้มแต่

ผู้เขียน

ดนัย ชินคำ

ณชวิศ กิตติบริษฏกุล

HITAP เป็นองค์กรวิจัยภายใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ศึกษาผลกระทบทั้งบวกและลบจากการใช้เทคโนโลยี หรือนโยบายด้านสุขภาพ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายของภาครัฐ เช่น คณะอนุกรรมการพัฒนาปัญญาหลักแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นต้น รวมถึงทำการประเมินเพื่อพัฒนาองคกพพต่าง ๆ ในองค์กรภาครัฐ

หน่วยงานที่สนใจรับ Policy brief ฉบับพิมพ์
สมัครได้ที่ comm@hitap.net โดยระบุชื่อ-ที่อยู่ เพื่อจัดส่ง

ท่านที่สนใจรับ Policy brief ฉบับ PDF
สมัครได้ที่ comm@hitap.net โดยระบุชื่อ-อีเมล เพื่อจัดส่ง
หรือดาวน์โหลด Policy brief ฉบับอื่น ๆ ได้ที่
<https://www.hitap.net/resources/downloads>

ติดต่อ:

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP)

อาคาร 6 ชั้น 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์: 0-2590-4549, 0-2590-4374-5

โทรสาร: 0-2590-4369

อีเมล: comm@hitap.net

เว็บไซต์: www.hitap.net

งานนี้ได้รับอนุญาตภายใต้
ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา
ไม่ใช่เพื่อการค้า ไม่ดัดแปลง

HITAPTHAILAND

HITAP_THAI

HITAP_THAI

HITAP.NET

Health Intervention and Technology Assessment Program